

Universitätsbibliothek Paderborn

**Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot
Eisleben**

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

De seste Oeffeninghe des lofs ende dancksegginghe.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

246 Het VI. boeck vanden invloet des

inde ure des doots tot v seluen / met uwen ep-
ghen mondē my tot v roepende/segghende: he-
den sult ghy met my zyn / comt nu upt het
ballinckschap tot het seestelyck morgen bandē
ewigheyt die nopt en verlēnst/ daer sult ghy
vinden my Iesum den waerachtighen heden
vande Goddelijcke claerheydt/die ben het be-
ghinsel en het eynde van alle schepselen / en v
en sal niet meer aen-comeu den morghen van
dese veranderinghe/ maer in my den warach-
tighen heden soo sult ghy hebben den ewigen
heden: op dat soo als ick leue / ghy oock leeft
in my Iesu uwen heminder/geluckelijck bly-
de zynde tot den eynde / Amen. Soo laet seg-
ghen alle de crachten/ghenoelen/ veroertelen
van myn lichaem/ ende siele.

Luc. 23.

Apo. 2.

Ioan. 14.

De feste

**Deffeninghe des lofs ende
dancksegginghe.**

Neemt somtijds voor v eenē dagh op den wele-
ken ghy v moeght verleghen sonder beletsel
te bekomenre met den lof Godts , tot ver-
vullinghe van allen lof ende dancksegginghe
die ghy veronachtsaemt hebt uwen Godt te
betalen alle de daghen ws leuen voor alle sij-
ne weldaden , ende dit sal den dagh des lofs en
des danckseggelings, en den Iubileus dach zyn,
ende ghy sult houwen gedachtenisse van dien
schoonen lof, door oen welcken ghy inder ee-
wicheyt v verblijde 't ic als ghy sult verladighē
worden met de tegenvoerdigheydt Godts,
en als v siele sal vervult worden met de glorie
Godts

Godts, vvaerom dat hier onder ghemenght worden sommige deuote versuchtingen van-
de siele die Godts aensicht soect te sien.
Maer onder desen losoo zijnder sommighe
soo Goddelijck, datse eer schijnen te zijn van-
de ghene die zijn int Vaderlandt der saligher,
dan int aertrijck der vvandelaers, comt dan
eersten met den gheest des ootmoedicheyts
inde teghenwoordigheydt van uvven Heere
uvven Godt, op dat hyv toone de gracie van
sijn aenschijn, segghende.

IC It sal spreken tot mynen Heere daer ik Gen. 19.
I stof ende asschen ben / och mynen hooghen
Godt ende verheuen/aensiende den ootmoet
der dallen/ oft vallepen. Mijn siel ende mynen Psal. 137.
gheest die beswykt ouer de ontalligheyt uver
gauen / openit my den schat van v goedertie-
renste herte/ daer verborghen lebt het upterste
van myn begheerte / openit my de genade van
v honichbloepende aenschijn: op dat ick in v
teghenwoordicheyt myn siele upstorte/ openit Psal. 141.
my die soetste versoeninghe van mynen pep's
in v: de welcke mynen Gheest verheughe/ ende
ombinde myn tonge tot uwen los. Och o lief-
de gaet ghy dooz my inde teghenwoordicheyt
banden grooten Godt/ ende spreekt daer up
den roep van myn begeerten: want nae Godt
soo is alle myn cracht verdrooght inden dorst.
Och treckt en neemt op mynen gheest bouen
naer v. Want myn bleesch ende myn herte is
nu verdwelen inde salighmakinghe van my-
nen Godt. Och verthoont my mynen Heer
den Coninck/ want myn siele is nu ghesmol-
len dooz de liefde ende het verwachten / van
mynen hzypdegom/ och liefde vervult nu seer
Can. 5. Snel.

Q.4

Psal. 72.
& 118.

Can. 5.

snellijck mijn begheerten/is dat ghy vertoest/
siet ick sterue/ verdwynende door liefde.

Beghint hier te prijsen ende te louen
den Heere.

Esa. 52.

Job. 9.

Esa. 53.

Psal. 53.

Psal. 72.

Och myn siele licht b op/ licht b op: smijt
af b stof/ staet op/ ende gaet inde teghen-
woordighett vande Heere uwen Godt: op dat
ghy hem behydt alle sijn omerhertigheden
ende verhertigheden/die hy b getoont heeft/
ende wat ben ick tot den Heere? oft hoe sal ick
hem connen antwoorden dooz dypsent een?
O liefde ick lyde gewelt/ antwoordt ghy voor
my/ want ic en wete niet wat ic sal antwoor-
den ende segghen teghen den Godts myns le-
uens/ ick ben ghetworsten sonder tonge in ver-
wonderinge der glorien sijns aenschijns/noch
ick en hebbē nu gheen stemme meer oft geuo-
len/want myn herte ende cracht is verdoet
int blincken sijns Maiestepts. **O** liefde ant-
woort ghy voor my in Jesu mynen Godt het
woort des leuens/ ende bevoert my dat God-
delijck herte/waer in dat b cracht soo blijcke-
lyck is schijnende. **O** liefde/ en ick herne mende
cracht sal segghen dooz b tot den Godt myns
sallghepts/ ghy zijt den ontfangher mynder
sielen/ ghy zijt het leuen myns gheests/ ghy zijt
den Godt mynder herten. **O** liefde draeyt ghy
om die soetsie liere vande soetsie kele van myn-
nen bruydegom: op dat hy seluer den Gods
myns leuens/ van mynen weghen voor hem
singhe die eerste stemme van synen los/ ende sa-
int vermarken van synen los/ laet hem i'samen
mede inwinden myn leuen/ ende myn siele,
Ech o liefde dat ghy doet/ ghet dat haestelijck/
wan

Want ich en kan niet verdraghen de stercke loan,^{13.}
wonde die ghy my gheghuen hebt.

Verrechte hier v liefde, om haer te
verheughen in Gode.

Och mijn siele staet op v ooghen/siet aen en
bemerckt de maght ws Conincs/de gra-
tie ws Godts/de liefde van v salichmakinghe
by de welche ghy ghecoomen zyt/met staep/
smaecte ende besiet/hoe soet ende hoe beschouw.^{Psal. 31.}
Welyck dat uwen brydegom is/die ghy voor
dupsenden verkozen hebt. Siet wat eenen en
hoe groten glorie/waer voor dat ghy de we-
relt hebt vermaeft/siet hoedanighen goethet
is/dat ghy verwacht hebt/siet hoedanighen
vaderlant dat het is daer ghy nae ghesnaecte
hebt/siet wat het voor eenen prijs is/daer ghy
om ghearbept hebt/siet wie/hoedanigh/ende
hoe groot dat uwen Godt is dien ghy bemint/
aenghebeden/ende altijdt ghewenst hebt.^{Psal. 115.}
Gode mijns leuens/ick en weer niet wat los
ick v weerdelyck sal seggen/noch soek mijnen
beminden wat dat ick v sal gheuen voor al het
ghene dat ghy my gheghuen hebt:soo dan ick
offere v in my/ende my in v/mijnen soeten
Jesu tot een brant-offer des prijs/en lofs. Ick
en hebbe anders niet/het selfste dat ick ben in
v/ende leue/dat gheue ick v alte male/ghy zyt
mijn leuen/ghy zyt mijn vernoeghen/ghy zyt
mijn glorie/ghy zyt de blijckelyckhz des ver-
hertichepts/die in mijn siele blinckt/v zp lof
ende de grootste dancksegghinghe. Och wan-
neer sal ick verbranden op uwen autaer het
merch mynder sielen/ende r'samen smelten
mijn herte met het heylisch vier/dat daer altijt
Q brandy

A&t. 3.

brandt/ende my seluen heel v op-offeren / tot
een brandt-offer des lofs? Och o Godt myn
Heplighe soetichept/ verbreydt ghp myn herte
in v/ ende maect myn siele wijt: op dat alle
myn inghewant vervult worde met v glorie.

Mal.143. Och wanneer sal gheseyt worden tot mynder
sielien: Bekeert v tot v ruste / want die Heere
heeft wel met v ghedaen. Och wanneer sal ick
die genoeghlycke stemme hooren? Comt inde
slaep-plaetje van uwren brydegom. O Jesu

Pl.1.4.

a.Tim.1.

Pl.1.41.

mijnen soersten vrede/ wanneer sal ick in v ru-
sten / en slapen: op dat ick v glorie sien magh:
Maer ghp o leue mijns gheests ghp zyt mach-
tigh / het ghens ick v te bewaren ghegheuen
hebbe/ my het selue te bewaren/ ende myn sie-
le wedersom tot v te brynghen/die myn ghescha-
pen hebt. O liefde liefde wanneer soo sult ghp
myne siele vpt de ghevanghenisse lepden? och
wanneer sult ghp myne eenige ombinden van
de boopen des lichaems / och wanneer wan-
neer sult ghp my in lepden / inde slaep-camer
van mynen brydegom? op dat ick niet een
onuerschepdelijk genieten/met hem versaeint
worde? Och o liefde haest myn bryarloft want
ick soude wenschen dupsentmael te steruen;
op dat ick sulcken ghenoeghthen moghte ghe-
nieten: nochtans niet myn profijt / maer v
welbehaghen soekende.

Daer

Daer nae als bycans verdwijnende door de ver-
wonderinghe der glorie vvs Godts soo staet
inde tegenvoordigheydt des aenschijns het
welck de Engelen hen verblijden te aenschou-
wen ende leeft metter herten en met den mon-
den 102. Psalm. Benedic. &c. Eerst groetende
het aenschijn der glorien met dese woorden.

Ghebenedijt zindp ghp Adonai int firmament Dan. 3.
des hemels/ laet het binneste merch ende
alle de cracht myns gheests v ghebenedijen/
laet v ghebenedijen/ alle de ghesteltenisse myn-
der sielen/ ende lichaem: laet alle mijn binnens-
te v glozifceren: laet alle mijne begheertten Ibidem.
haer met v verheughen / want ghp zyt alleen
pryselijck en glorieus/inder ewicheyt/mijn
herte ende mijn cracht die hebben my nu bet- psal. 37.
laten/ende het binneste merch myns bleesch
is naer v ghegaen / Godt mynen beminder/
die my gheschapen hebt / en myn siele die ghp
verlost hebt versuchtende om het uytstel van
mijn ballinekshap/volghd v metter ghedach-
ten int heyligh / daer ghp selfs mynen Coninc
ende missen Godt blijft met het wesen van
mijn bleesch . Och hoe saligh zijnse die in v psal. 83.
hups woonen / salichste zijnse die staen by v
honichbloeyende aenschijn! waerlyck waer- Ibidem.
lyck sy sullen v prisen inder ewicheyt om v
ommetelycke glorie: Och wanneer sal mijn
stel gaen inde plaste vant wonderlyck taber- psal 41.
nakel: op dat mynen mond v prysen met dese Esa. 6.
salichste Gheesten/ roepende inder ewigheydt
opt blijelijckste voor v honichbloeyende aen-
schijn Heylich, Heylich, Heylich. Och o mynen Apo. 4.
Godt hoe glorieus zit ghp/ hoe lieffelyck/ hoe
loffe.

252 Het VI. boeck vanden invloet des

loffelijck / opden Heylighen Troon ws Godt.
hepts/ hoe ghenoechlyck is b licht voor de oo-
ghen / hoe salich ist v te sien de waerachtighe
Dan. 7. Sonne / hoe schoone/ hoe ghenoeghlyck / hoe
betamelyck is uwen lof / daer by v staen duy-
sentich duysenden / alwaer uyt myn seluen
springhende in v mynen leuenden Godt myn
herre ende myn siele nu verheughen. Och hoe
groot ende hoedanigh is v glorie mynē Godt/
myn Heylighen soeticheydt voor den Heylighen
troon ws rycs/daer alle de Engelen ende alle
v Heylighen v louen ende prysen. Siet myn
siele die quelt ende vergaet door het verdriet
van dit leuen / en niet ganscher herten soo be-
gheere ik ontbonden en niet v te zyn: op dat
ick oock die ben de verworpentste van alle v
schepselen / moghte v oposseren merchelycke
dat is de minchste vrant-offer-handē der ver-
blydinghe/ onder de salichste heypen die bouen
de hemelen uwen prijs singen/ daer sal ich op-
den gouden altaer van v Goddelijck herte v
vranden den lieftsen wierroek myns gheestis
ende siele / niet het bet vande soetste saluinghe
van v groote ende vele soeticheyt / waer mede
dat ghy mynen bader ende heere myn verrroost
hebt in alle myn tribulatien ende benau-
winghe.

Berst hier uyt in een stemme des lofs.

Let ghebenedissen/ glorie geuen/ende groot
maken v / voor my alle v wonderlycke
wercken / ende alle v milste gauen die ich uyt
v hebbe / o Godt myns leuens laet v ghebene-
dissen v vele ende grote omfernhertigheden/
ende bermhertigheden / en v ontallijcke wel-
daden/

daden/ waer mede ghy o Godt myn der herten
 myn siele/ wel mede ghedaen hebt/ laet v ghe-
 benedijen alle myn binneste ende alle myn
 wesen en cracht: want ghy zijt den God myn-
 der salicheydt / ende den ontfangher myn der
 sielen.

Psal. 87.
Psal. 53.

Hier sult ghy den Heere louen in blijschap voor
 den Troon Godts, ende des lams , voor
 alle sijn vveldaden.

Laet v iubileren de begheertē van myn bin-
 nenste inghewant ende myn wenschen/ en
 laet my bekennen de groote gauen van v veel
 gratien / laet v louen ende priissen het suchten
 en crachten van myn ellendigh ballinckschap
 ende laet v iubileren het ghene dat ghy my zyt
 myn Heere/ te weten: myn vertoeuen/myn ly-
 saemheyt/ ende myn lanc verwachten. Laet
 v iubileren myn hope / ende betrouwien / die
 ick tot v hebbe: want ten lesten sult ghy my o
 Godt myn salichste leuen leyden myt dit stof
 tot v. Laet v iubileren den seghel des geloofs/
 waer mede dat ghy my v aengereckent hebt/
 want ick ghelooue mynen beminde verlosser
 dat ick int leste v in myn bleesch sien sal. Laet
 v iubileren die begheerte die ick naer v hebbe/
 ende den doyst die ick naer v lyde want nae dit
 leuen o myn waerachtigh vaderlandt mynen
 Godt sal ick ten lesten tot v comen. Oock v
 Goddelijke liefde de mynne booz-comende/die
 my verbindt dat ick v sonder ophouden soude
 beminne/die moet v bouen al iubileren: want
 ghy mynen Godt myn soete liefde zijt alleen
 ghebenedijt inder eeuwicheyt.

Hier

Hier sult ghy aenbidden in teghenwoordigheydt
van uven Heere uven Godt, biddende met
deuoter herten ende monde dat Iesus
voor v voldoe ende vervulle.

- Plal. 65. 26 Och wanneer/wanneer mynen beminsten
Iesu/sal ick ingaen in d hups/met brandt-
offerhanden: op dat ick v daer op-offere een
offerhande van claghen ende roepen/ ende be-
rale die beloosten die myn lippen v ondersche-
den hebben/ in myn tribulacie: och wanneer
wanneer sal ick comen ende verschynen voor
uwen heylighen troon: op dat ick sien mocht
v honichbloeyende aenschijn / wiens Godde-
lycke licht versaeypdt in hem seluen alle de be-
gheerten der heyligen/ende verkeert hun her-
ten ende stemmen ende lippen in een soete Tu-
bilatie. Och den beminiden myns herten ver-
staet mynen roep/let op myn gebedt/verhoort
my / want v o mynen Coninck ende mynen
Godt soo roept / ende wilt / ende begheert het
versuchten mynder herten/ende het begheeren
mynder sielen. Maer v soo drupt myn ooghe/
tot v soo strectt myn ghesicht / ghy selfs my-
nen Godt/myn soeticheydt/ende myn bemin-
ninghe/ myn hope van mynder kintsheyt af/
Ghy zyt dat gheheeldat ick beminne/ende be-
gheere/ dat ick mensche ende wille. Ende nu o
mynen beminiden inde verminnde liefde voor
de welcke ghy sittende aende rechtehandt des
Vaders/in myn vleesch / my bewaert voor d
seluen als gheschreuen in v handen/ ende boe-
ten/ in v soetste herte op dat ghy inder eeuwie-
heit niet en soudt vergheten myn siele die ghy
soo dierbaerlyck verlost hebt/ mynen Godt/
my

Plal. 41.Pro. 31.Plal. 5.Plal. 70.Plal. 40.

mijn verhertichept/betaelt v seluen nu booz
mp/voor alle dese goeden die ghy mp ghedaen
hebt/doet/ende noch doen sulc/ ewighen/on-
metelijcken ende onueranderlycken lof gelijck
ghy kunt/ ende in v seluen vermoeght en weet
ouer een te comen/met v eermeerdighste glorie
ende vere ws Maesteyts. Wtverstende booz
mp mijnen lieuen Jesu in sulcken/in soodan-
ghen vops des dancksegghines/als v betaemt
mijnen seer grooten ende wonderlycken Her-
ree: v prijsende in v/in mp/en voor mp/in alle
de cracht ws Godtheyts/ende alle beweegh-
lijckhept des mensheyts/van weghen der ghe-
heeldet ghemeynschap: ter wijsen toe dat ghy
mp cleyn sierken ws schepfels leydt dooz v/
Want ghy den wech zist/leydt tot v/ want ghy Ioan. 14.
die waerhept zist/ende inleydt ende verborght
in v/ want ghy het leuen zist:op dat v seet soet
aenschijn vol van gratien mijnen deel zp inder
ewigheyt.

Hier als vermaecte ende v ghenoechten gheno-
men hebbende inde aenschouvinghe der glo-
rien Godts so groet uwen beminden met dese
woorden lesende den hemelsche Psalm. 144.

Exaltabo te Deus meus Rex, &c.

Mijn Coninck ende mijnen Godt mijs
liefde ende blijschap v soo iubileert mijn
siele ende mijnen herte. Wo het leuen mijnder
sielen/mijnen Godt/waerachtigh/ende letten-
de Godt / de fonteyne vande ewighe lichten
(wiens honichvloedende aenschijnis licht op Psal. 4.
mp gheteekent is) v begheert mijn herte te
groeten/te louen/ ende groot te maken ende te
ghebenedijden / en ich offere v op alle het bin-
nenste

nenste merch van alle myn crachten ende sin-
nen tot eenen brandt-offer van eenen nieuwien

Psal. 115. lsf/ ende dancksegghinghe / ende heer wat sal
ich b geuen voor alle de welsdaden die ghp my
ghedaen hebt: niet nae ick bemercke ghp hebt
my bouen b glorie lsf ghehadt / noch ghp en
hebt v seluen niet ghespaert voor my/ en daer-
om hebt ghp my voor v gheschapen/ende hebt
my voor v verlost ende verkozen : oþ dat ghp
my tot v soudt benghen: Ende ghp gheest my
salichlijck te leuen in v/ en v indet eeuwicheyt

Psal. 72. oþt ghelyckelijcke te ghenteten: want wat is
my nu inden hemel sonder v/ oft wat begheere
oft wil ick van allen uwen goeden sonder v/
ghp zitt heere myn glorie / myn hope / myn
vlijschap/ en myn salicheyt/ ghp zitt den dorst
mijns gheests / ende het leuen mijnder sielen/
ende het verhenghen mijnder herten. Och mis-
sen Godt/mact leydt my myn verwonderinghe
die ick van v hebbe bouen my: ghp zitt hec
beghinsel ende het eynde van allen goed / ende
de wooringhe in v / is ghelyck den ghenen die

Psal. 86. hen t same al verblijde / ghp zitt den lsf mijns-
der hetten ende mondts/ghp blinckt heel inde
bloeyende ghenoeghlyckheydt van v brolische
liefde:b weerdicheite Godtheyt die moet v groot
maken/ ende glorifiteren / want ghp zitt den
oorspronck des ewighs lichts/ en de fonteyne
des leuens/noch gheen schepsel en ss weerdigh
ghenoegh om v te louen : ghp alleen zitt ghe-
noegh voor v seluen/ die in v nimmer meer
vergaet / v honighbloeyende aensicht bouen
honigh ende honich-grate maeckt het de sielen-
der heylighen.

Ghe-

Ghebenedijt hier Gode den Heere uven groote Coninck voor alle sijn berinhertigheden.

Misten Godt v moet ghebenedijden voort myn v glorieus ende wonderlyck licht / v moet louen en prijsen de Kepsterlycke eere van v meeste Maesteyt / v moet ghebenedijden het weerdigste ghetereeschap van v onmetelijcke glorie. V moet louen de beste cracht van v onverudelijcke moghentheyt / v moet ghebenedijden den principaelsten schijn van v eeuwighe claeheydt / ende v moet louen de blinnende genoeghelyckheyt vā v schijnende schoonheyt / v moet gebenedijden den afgroont van v rechtbeerdighe dorddeelen / ende v moet prijsen den onbespoedelijken omganck van v eeuwighe wijsheyt / laet v ghebenedijden het ontallycke ghetal van v vele onserinhertigheden / ende laet v louen het onweeghelyck gewicht van alle v berinhertigheden.

Offert hier den Heere een offerhande der Iusta bilteringhe deuotelijck segghende.

Laet v nibileren al het inghewant van v goedertierenheyt ende de ouerbloedige menichete van v onepndelijcke goetheyt / laet v nibileren ure altegroote/ende ouer-uptdloep, ende liefde (die ghp tot den mensche draeght) ende de onwedertrouwelijcke mischeyt van v goedertierenste liefde/ laet v nibileren de triumphante sterckheyt van v oueruerteloepende soeticheyt/ ende de volheyt vande gheheele saugheyt die blijft in die ghp lief hevt.

R

Aen.

Aenbidt hier den Heere uwen Godt: op dat hy v
haest in leyde in sijn H. tabernakel ende hem
selue prijse voor v, segghende dese vvoorden,

O Salichste leuen myne Godt/ tot den welcken
alleen myn ooghe siet / och wanneer/
wanneer sal v leuende strale wederom myn in-
trecken die ben het minste ghensterken inde
blinckentheyt der Heylighen: op dat de iubila-
tie van uwen lof oock weder gheclankt gheue/
door myn tonghe voor uwen throon / alwaer
Godt den Vader/ Godt den Soon/ Godt den
Heylighen Gheest in eenen soeten sanct des
danchsegghincs van al datter is zy eenparige
lof. Och wanner sal de snare van myn goede
begheerte aengeknoopt worden aende Sera-
phische snaren die v sonder ophouwen toe-
pen het onuytsprekelyck Sanctus: op dat de
blyschap mynder herten ende iubilatie by de-
se salichste in v tegenwoordicheyt oock luydde
inde selfste maniere van hunnen lof-sanc*e*n
pryntighe: Och wanneer sal v sneeu-wit blies
des ombeblechheys my omwindē/ ontnomen
zynde iupt de stricken des taghers: op dat ick v
sie den schoonen van gedaanten bouen de ghe-
daente der Enghelen / uprelydende den dans
der marghden ende Heylighen/ende hooze het
nieu liedeke van de ewelische bryplost / het
welck ghy o Coninck en hunnen brypdegou
soo soetelijc spelende voorsinght/ alwaer luydt
de glorie van v beste ende iuptnemenste stemme
bouen allen Cymbalen des hemels / alwaer
gheen stemme oft mondē weerdigh ghenoegh
gebonden en wordt/ om v naer v weerdigheyt
te prisen: och hoe groot ende hoedanighe is de
iubi-

Jubilatie daer den eenen ende dypvuldighen
Heere gesongen wordt den oppersten ende eeu-
wigen bops / des lofs ende dancksegghings/
vande eene ende dypvuldige Godthept/ alwaer
de hemelsche misiecke haer gracie te neder leg-
ghende swight / ende het Seraphicks ghesel-
schap sijn bleugelen laet hanghen/ och o Godt
mijnder herten ende ghewensten vriendt/ daer
daer inde ghenoeghsaenheyt die ghp heft inde
bolste overbloedigheyt ups selfs / soo hanght
den b stemme eenen nieuen draey van los / en
des dancksegghinges voorz myn onverdighe tot
deser stont in een Jubileringhe ws Goddelijcs
herte/ ende laet het Orghel van b Jubileringe
voorz myn boldoe voor alle het goet dat ghp my
ghedaen heft int scheppen/ inde verlossinghe/
ende verhiesinghe vande werelt. Och beslupt
myn liefde in b inden ommedraeydes lofs met
sulcken onuerscheydelijke bandt der liefden/
dat het binnenste merch mijnder herten son-
der moede te wozde b Jubilere/ in alle het ver-
drachten en lisdien van myn ellendigh ballinc-
schap/ altijdt uwen los dorstende/ ende willen-
de wederkeeren tot b die my gheschapen heft/
tot dat afghelepte hebbende het pack van dit
lichaem/ ick verschijne in b tegenwoordigheyt
int heylidom: alwaer inde teghenwoordig-
heyt van b Goddelijcke aenschijn myn herte
vervult wozde met blisshap/ ende myn tonge
met Jubilatie: alwaer ick inder ewicherd
my verblyden moghe van b goetheyt/ ende
glorieren vant ewioigh ghebruyck ws ho-
nichvloepende aenschijns/ Amen.

Hier als by naest ghesmolten zijnde ende by kans
van v seluen ghegaen zijnde ouer de onmete-
lijckhey der rijckdommen ende genoeghten
der glorien ws Godts , ende op de onverdeel-
lijcke schoonheyt sijns lofs, ende ouer de glo-
rie der ghenet die by hem staen , ende ouer de
honichvloeyende ghedaente sijns alderblinc-
kenste ende glorieus aenschijns, soo noyt alle
de schepselē tot den lof Godts met den Hym-
no. *Benedicite omnia opera Domini; &c.*, en met
dit ghebedt.

Mijn herte ende myn bleesch hebben hem
verblydt in v mynen leuenden Godt/ en
myn siele is verheught geweest in v myn wa-
rachtighe salighedt : och hoe wonderlyck is
myn Tempel Heere Coninck der crachten/
hoe glorieus is de plaatse van v wooninghe/
alwaer ghy bouen al sit den aldethooghsten
Godt/in v Majesteyt. Mijn siele is begheerig
ende beswijkt tot den ingaick van v glorie/
mynen Godt/mynen Godt. De liefde ende het
verheughen in mynd herren / myn toeblucht/
ende cracht/myn glorie ende lof/mynen Godt
och wanneer sal myn siele v prysen inde ver-
gaderinghe der heylgen: och wanneer sullen
myn oogen sien v mynen Godt den Godt der
Goden: Godt in mynder herten / wanneer sult
ghy my verblyde met het gesicht vā v honich-
bloep ende aenschijn: och wanneer sult ghy my
geuen de begheerten mynder sielen inde open-
baringhe van v glorie: Mijn Godt mijn uit-
verkozenste deel / myn sterckheit ende glorie/
och wanneer sal ick ingaan in v moghentheit
op dat ick sien magh v cracht ende glorie: och
wan-

Wanneer sult ghy my bekleeden met den rock
des lofs voor den gheest des droefshepts: op dat
alle myn lidtmaeten t'samender handt met de
Engelen v gheuen een offerhande des roe-
pines? Godt myns leuens/wanneer sal ick
gaen inden Tabernakel uwer glorien: op dat
ick v oproepe een blinckenste Alleluia/ en myn
siele ende herte v belijde inde teghenwoordig-
heyt van alle de Heylighen? om dat ghy hebt
groot ghemaecke v bermhertigheden met my/
mynnen Godt myn schoon erfdeel. Wanneer
sal myne eenige/versleten hebbende den strick
des doots / sonder middel v sien ende prysen?
O wanneer sal ick woonen in v Tabernakel
inder ewigheydt: op dat schi stadelijk uwen
naem prysse/ende eenen nieuwen loffsanch seg-
ghe/voor v grootmakinghe quer de menigte
van v bermhertighedydt: daer en is niemandt
ws ghelycs onder de Goden myn Heere / ende
daer en is gheen ghelyckenisse vande hoogte
der ruyckdoornen van v wonderlycke glorie
wie heeft ondersocht de aegrond ws wijshepts/
en wie heeft ghetelt de onteslycke schatten ws
bermhertichents: waerlyc daer en is so groo-
ten noeh soodanighen niet / als ghy mynen
onsterfelycken Godt. Wie sal uitlegghen ds
glorie ws Maiestepts: wie saunde kunnen ver-
sadtigt worden / met het ghesicht des claer-
hepts? Hoe sal de ooghe ghenoegh zyn om te
sien/oft de ooze om te hoozen ouer de verwon-
deringhe vande glorie ws aenschijns: Mynen
Godt / mynen Godt / ghy zyt alleen wonder-
lyck ende glorieus / ghy zyt alleen groot euds
pruiselijck alleen soet ende minnelijck / alleen
schoon en ghenoeghlyck/ alleen fraep ende vol
genoechten/ alleen soe groot ende soodanigh/

R 3

dat

dat in allen glorien in hemel noch in aerden
niemant ws ghelyck ghevonden en wort. W
wonderlyck licht is aengenamer ek lief getal-
lighet mynder herte als alle glorie/ het welch
alleen mynen gheest kan blymaken ende her
verdriet van dit leuen veranderen in blyschap
ende der heughinghe. Och wanneer sult ghy
mynder sielen onmytblusselijcke met een lam-
pe verlichten/ ende my onsteken in v̄ op dat
ick my kenne in v̄ ghelyck ick ghekent hebbe
gheweest. Och hoe geluckigh/ hoe saligh is hy
den welcken de glorie ws aenschijn's in haer
verborgen bewaert? Och wanneer sal die soet-
ste strale my onweerdighe verslinden? op dat
ick met v̄ wort eenen gheest ende liefde. Alle
mijn binnenste segghen tot v̄ Heere wie is ws
ghelyck? Waerlyck ghy en hebt niemandt by
v̄ te ghelycken in glorie / want ghy zit alleen
Godt/ glorieus ende verheuen inder ewuen.
Och wanneer sult ghy my vant stof op heffen/
op dat ick staen moghte voor v̄ Conincklijck
aenschijn/ voor de assen my genynde een croo-
ne bande ewighe glorie? op dat door de stem-
me van een ewigh Jubileren myn siele v̄
prisse/ voor alle het goet dat ghy my voor niet
gebaen hebt/ mijn herte met myn siele die bla-
ken nu naer v̄ Godt mynder herten/ en myn
deel inder ewighept. God in v̄ verheught hem
mynen gheest. O Godt myn salighinaker/
waert dat in myn gewelt waren alle de sche-
selene ick souse al vergaderen tot de glorie ws
los. Hadde ick alle de crachten der Enghelen
ende der menschen/ ick soudeste gheerne bestedt
voor niet tot uwen los: op dat my ghegheuen
moghte worden / te sien hoedanighe dat voor
uwen Heilighen Troon zijn de p̄ysen van
uwen

uwlen lof ende de ghewenste blyschappe/ daer
ghp uwen Sabaoth houdt/ ende de arcke des
Heplichdoms met v inde salichste ruste / daer
dupsentich dupsentich dupsendē by v staen dach
ende nacht sonder ophouden roepende. Hepli-
ch/ Heplich/ Heplich/ daer daer in het gouwe
mieroockvat van v goddelijck herte (waer in
tot uwen lof gebrant wort den soetsten roock/
vande eeuwiche liefde) soo worpe ick oock als
een cleyntje grypnichen myn herte/wenschends
ende begheerende dat hoe wel het slecht en ons-
weerdigh is / sterckelyck leuende ghemaeckt
zhynde dooz den blaes ws gheestis mochte ver-
andert worden in stof ende materie om ghe-
brandt te worden tot uwen lof / ende dat het
lange versuchten dat ick uyt den afgrondt der
aerden tot v stiere/ om myn langhe verwach-
ten wille / v moghte zyn tot zenen eeuwighen
lof ende glorie/ Amen.

Als dan blijde zijnde naer den gheest ende naer
der sielen inden lof Godts , ende gheen woord
vindende die met sijn weerdigheydt ouer
een comen , soo bidt den Heere Iesum uven
beminden, dat hy hem seluen glorificere voor
v, met soo grooten ende soodanighen lof als
hem betaamt, ende hem behaeght, ghelyck hy
hem meest verheugt ghepresen te zyn; seg-
ghende met deuoter herten ende mond.

Let v ghebenedijden mynen Godt / o myn
soetichept/de Heplige glorie ws Godthepts
waer dooz ghp v verweerdight hebt te vervul-
len ende te bewoonen het inghewandt vande
supiere Maghet Maria negen maenden ghe-
duerende. O moet ghebenedijen / de hooghste
crachte

tracht ws Godthepts die haer geneghght heeft
tot de neerhʒ bande maeghdeliche vallepe. O
moet gebenedijen de constelijcke almogenhʒ
d' hooghste Godt waer door ghp die maeghde-
liche Roose sulcken tracht / schoonheydt ende
fraephēpt gheghuen hebt / dat ghp die seluer
hebt connen begheeren. O inoet ghebenedij-
den v wonderlycke wýshʒ wiens ouerbloedi-
ge gracie gemaeckt heeft / dat alle het leuen van
Maria / de siel r'samen met het lichaem bequa-
souden worden tot v weerdigheyt. O moet ge-
benedijen v streeke wijsse ende soete liefde / die
gemaecte heeft dat ghp maeghdeliche blom-
me en brydegom soudt worden den Bone des
Maghets. O moet ghebenedijen de cleynma-
kinge ws Malestepts die my vercreghen heeft
schatten der eeuwigher erfsonne. O moet ghe-
benedijen de beminninge van ons mensheyt
die my gheroepen heeft tot het gheselschap ws
Godthepts. O moet ghebenedijen het ballinc-
schap het welck ghp dzyndertich Jaren voor
my gheleden hebt : op dat ghp myn siele (die
verlozen was) soudt wederom brenghen tot
de fonteyne des eeuwigh leuens. O moeten ge-
benedijen / den arbeit / het lijden / ende sweeten
waer mede ghp alle myn benauweden / pers-
singhen / en cranheden heyligh ghemaecke
hebt. O moet ghebenedijden de ervarenheydt
mynder ellendicheyt / waer door ghp my ghe-
woorden zyt een Dader van veel verinhertig-
heden / ende genen Godt van onevndelijcker
goedertierentheyt. O moet gebenedijen v ouer-
bloedighe beminninge / waer door ghp seluer
gewordien zyt een costelijcke verlossinge myn-
der sielen / v moeten ghebenedijen / alle ende
elcke druppen van v dierbaerste bloet : waer
mede

mede ghy myn siele leuendigh gemaect hebt/
ende my soo dier verlost hebt. O moet ghebe-
nedijen de bitterhept van v dierbaere doot/ de
welcke de sterke liefde v voor my ingebroghc
heeft:door welckens recht ick my niet en scha-
me van v voor my te nemen / alle het ghene
wat my in my onbreekt vande verdiensten/
ende voor te laten staen / ende weten dat ghy
waerachtelyck voor my sorght: naedemael
dat ghy min zht/ende ick uwe/ende dat doort
euwighc recht van v eyghen vercrijghinghe.
O moet voor my ghebenedijen v triumpfan-
te glorie / door de welcke ghy sit in myn vleesch
aende rechter handt des Vaders Godt ghebe-
nedijt inder euwichept. O moet ghebenedijen
v eygen claeरhept/ eer ende deught/ waer doort
wonderlyck verbult ende versaydt wortet het
heel hemels heyz.

Hier als heel aenhanghende Godt uwen bemin-
den,soo bidt den Heere dat hy met sijn seer be-
minde Moeder de Maghet Maria, ende met al-
len het crijschvolc des hemels voor hem selfs
op-offere een offerhande des Iubileringhs inde
feestelijcke ghenoeghelijckheyt van sijn vro-
lijckste liefde,ende dat hy den soetsten cither-
speelder eerst self speele op d'orgel zijs
Godtheyts ende op de cither des menscheyts:
segghende dese vvoorden metter herten ende
monde.

O Godt myn sleuens laet v voor my Iubile-
ren de Godthept van v keperliche Drp-
buldighept/ ende de meselijcke eenighept/ende
persoonlycke eyghenthept/ende soet geselschap
ende van d'reene tot den anderen de innighste

nive gemeynschap / laet v Jubileren de hoogheyt ws ombegrÿpeliche weerdighepts/ ende onueranderlycke ewichepts ende onsinetterliche supuerhepts/ ende oorsprongeliche heylighhepts / ende glorieuse ende volmaecte ghelyckichepts. Laet v Jubileren het supuerste vleesch ws menscheders / in het welck ghy my ghesuyuert hebt/ende zyt gheworden been van mynen beenen/ en vleesch van mynen vleesch. Laet v Jubileren v excellente siele / den costelijken pandt: waer mede myn siele is verlost gheweest. Laet v Jubileren v Goddelijck hennichbloeyende herte / het welck de liefde inde doot voor my ghescheurt heeft. Laet v Jubilerten v goedertierenste en getrouste herte / waer in de lancie my eenen wech gemaeckt heeft; op dat daer myn herte ingaende rusten soude. Laet v Jubileren dat soetste herte als eenige toevalucht van myn ballinckschap/ het welck soo genadelijck altoos voor my sorght / noch en rust nemmer meer inde dorst naer my/ tot dat het my inder eewigheyt tot hem neime. D mocht voor my Jubileren het weerdigste herte ende de siele van v glorieuse Moeder de Magher Marie / die ghy voor v tot een Moeder verkozen hebt/ om dat ick de saligheyt van doene hadde: op dat haer moederlycke bernhertigheyt my alijdt soude open staen. Laet v Jubileren de ghetrouste sorghe die ghy voor my draeght / door de welcke ghy my versien hebt van soos grooten en soodanighen aduocaterse ende Patronerse: door de welcke ick lichtelijck soude dercigen v gracie/ ende inde welcke ick gherouwelijck ghelooue dat v bernhertigheyt my bewaert wordt. Laet v Jubileren dat wonderlyck Tabernakel uwel glazien / het

welk

woon
verb
glori
Jub
gher
Jub
ghe
criga
v E
alle
asse
voor
uen
D r
ghe
sna
de Z
bro
lhei
de L
sto
we
sch
gh
Ji
M
ret
he
de
sp
C
in
m
m

welck alleen weerdelyck dient inde Heylige
woonplaetse/ door het welck ghy v seluen als
der beste moeght holden de soortte van lofende
glorie die ick v schuldigh ben. Laet v voor my
Jubileren de seuen gheesten / die staen inde te
ghenwoordigheydt van uwen troon, Laet v
Jubileren de ontallycke heypen vande Heylige
Engelen/die ghy ten dienst seyndt tot ver
trijghinge van v ultiemt gheslachte. Laet v
Jubileren die vierentwintighouders met
allen de Patriarchen ende Propheten/die met
affettinghe hunder croonen / te voeten vallen
voor den troon/ op cithers v spelende/ ende ge
nende ontallycken los/ ende dancksegghinge.
D moeten Jubileren de vier Heylige gebreu
ghelde dieren / wiens inghelwant daechs ende
snachs/v louen mytgeheuen. Laet v Jubileren
de Apostolyke weerdigheydt van v beminste
broeders/ door wiens ghebeden ghy wonder
lyck de Kercke onder-houdt. Laet v Jubileren
de victorieuste schare der Martelaren wiens
stoole is met v dierbaer bloet purper ghever
wet. Laet v Jubileren het volmaechtste ghesel
schap der Confessoren/wiens gheest ghy over
ghenomen hebt in v wonderlyck licht. Laet v
Jubileren alle de Heylighen ende ombeblete
Maeghden/de welcke t'samen met v is vercie
rende een claeरheydt/ van sneeu-witte supuer
heyt. Laet v voor my Jubileren dat nieu lie
deken dat in haeren mond is lypdende als
sp v volghen waer dat ghy gaet/ goeden Jesu
Coninck ende brydegom der Maeghden.
Laet v voor my Jubileren het binneste merch
ws Godt heyt/ ende het het ws soeticheyts:
waer mede dat versaeyd ende het gheimaecht
wordt dat heinelsche Jerusalēm myt de clae
heydt

hept ws aenschijns. Laet v' Jubileren alle het
heyd vā v' upvtvortcorē / v' erffenisse en v' b'sonder
volck:want sp met v' ende ghy met hen zigt in
der ewichept hunlieder Godt. Laet v' Jubil-
eren alle de sterren des heinels / die v' lichten
met blijschappen/ende gheroepen zynde tot v'
beuel altydt ghereket zyn / v' Jubileren alle v'
wonderlycke wercken / die den omloop des
hemels/ver aerde/en des afgondts is begrif-
pende / ende laertse v' segghen dien ewigen lof/
die van v' uptgaeende wederom in v' bloeft hun
uen oorpronek. Laet v' Jubileren myn herts
ende myn siele met alle de substantie myns
vleesch ende gheests vpt de crachten der ghe-
heelder ghemepnte. V' dan / vpt den welcken
alle dinek is / doorz den welcken / ende inden
welcken alles is/v' allen zp eeye ends glorie in
der ewichepydt/ Amen.

Daer nae als een weynich vermaeckt door den
lof ws Godts,ws Conincs die int Heylich is,
nu met een uyghebreydt herte,recht v' op om
ghenoeghiten te scheppen, in Godt uvven be-
minden tot hem vvorpende alle de liefde uwe
herten: op dat hy v hier opvoede inde ghebe-
nedijdinghe sijns soeticheyts,ende v daer ley-
de tot de ghebenedijdinghe der volheydt sijns
ghenietinghs,ende dat met dese vvoorden.

Mijnen Godt / misnen Godt / want ghy
mijn zigt daerom en is my niet ghebrecht/
ende want ick ulve ben/daerom sal ick oock
my inder ewichept in v' glazieren: ghy bereydt
my in alle myn droefheydt ghewenste banket-
ten/ende waer is mynder siele wel/anders als
in v o Godt misns leueng? Is dat ghy so soet

394

zigt in dese ellendigheyt dooz de ghedachten ws
lofs/wat salt dan zijn als v glorie sal blycken
int blincken ws Godt heydts / is dat soo ver-
maect het druppen van v boorproeffsel/ wat
saltz ghetworden o Heilige soeticheyt als my
ghegheten sal worden v ouerbloedigheyt : is
dat uwen troost hier int goede is verbullende
mijn begeerten / wat salt van zijn / o mynen
Godt/ als ghy mynen gheest in v sult verlonden
hebben? och hoedanighe en hoe groot sul-
len zijn de binneste weyden van v honich-
vloepende aenschijn! nademael dat mijn siele
hier voor een cleyn weynigh tydts oft een ure
ghestelt zynde inde plaetsen vande weyen van
v soetigheden soo gesmolten zynde in v bloept/
Och wat een vermake salder zijn / inde regen-
woordigheyt ws Goddelijcs aenschijns/ daer
hier op de wateren van v binneste verma-
kinghe soo genoeghelyck ende soo soetelyck het
merch myns gheests ende mynder sielen ghe-
boept wordt. Mynen Godt mynen Godt/ als
ghy myn siele in v verlonden hebt ende die tot
v ghekeert / soo en laet ghy my niet toe/ dat ick
pet dencke oft gheboele sal det v/ en ghy neemt
my seluen wech in v / soo dat in my gheen soz-
ghe en blyft van my/want ghy verborgt my
in v van my/ende wat blijfchap/wat verheu-
gen wat Jubilatie salder dan zijn als ghy my
sult gheopen hebben/de schoonheyt ws Godt-
hertes en mijn siele v sien sal aensicht aen aen-
sicht/ sekerlijcs dan en salt my niet anders hu-
sten dan alleen my te bekommeten met v glo-
rie ende die te sien o Godt/ende te gaen om den
autaer van min versoeninghe ende het merch
mynder sielen v op te offeren tot eenen Jubil-
atie ende lof/ dan o myn siele sult ghy sien es
ghy

ghy sult ouerbloede / ende v herte sal verwonden
deren/ende verbreydt worden/ als de menigh-
vuldigheit der ryckdommen/det genoechten/
ende de veredighe det glorien vande groote
zee der ganscher alijdt eerweerdighe dypbul-
digheyt/tot v sal bekeert zyn: als v sal gheco-
men zyn de stercke des volcks/het welcke den
Coninck der Coningen en de Heere der Hee-
ren heeft verlost voor hem door een ghemeldi-
ghe handt iwt de hande des dyants: als v sal
ouerdecke den ouerbloet des bern herticheyts
ende almogenheyts der Goddelijcker liefde/
des wijsheyts en goetheyts/ in het erfdeel des
ewich verhiesinghs/ dan sal tot v comen den
kelck der beschouwinghe/ende ghy sult dron-
ken worden van dien dronken makenden
kelck ende schoon van glorie des Goddelijcks
aenschijns/ ende ghy sult droncken vande
water-beek vande Goddelijke ghenochte/
als de fonteyne der lichten seluer v inder een
wigheyt sal vermaaken inde wellustighede van
syn bolheydt/dan sult ghy de hemelen vol sien
vander woonsteden der glorien Godts en dat
Maeghdelijk licht/het welck naest Godt ver-
licht den ganschen heiel met de claeheydt van
haer supierste licht/ en de wonderlycke wer-
ken der vngheren Godts ende die Morghen-
sterren die alijdt soo blisdelijk staen inde te-
ghenwoordigheydt Godts/ hem dienende. O
Godt mynder herten ende myn upvercoren-
ste deel/och/och hoe langhe sal myn siele noch
veruen de teghenwoordigheydt van v soetsste
aenschijn: v is alleen genoegh bekent het stof
van myn ellendighe inwooninghe/ (dat ghy
kent hoe broos dat het is) ende hoe danighe
de ellendigheydt is van dese ballinckschap daer

ich

ick in woone / och den upvercoren misnder be-
gheerten tot v sooo dorsten de binneste deelen
mijns inghewants. Och doet my haest comen
tot v o Godt / fonteyne des leuens : op dat ick
in v putte het ewigh leuen inder ewigheyt.
Och och haestigh so verschijnt met v aenschijn
ouer my dat ick blijdelijk v sien magh aen-
sicht aen aensicht / och terstandt terstandt sooo
toont my v seluen : op dat ick gheluckelijs
blijde zp in v inder ewigheyt / och / och o le-
uen des gheests voert ouer den roep mijns
gheests ende begheerten/ende voeght hem met
de stemme van v ghenoeghelijcke liefde/ en past
soo mijn leuen en lijnt mijn siele met v liefde:
op dat alle mijn leuen ende alle mijn werck v
eenen lof singhe in een Psalter van thien sna-
ren/ en alle mijn meyninghe met v vereenigheyt
beghinne ende dooz-wandele ende eynde in v
o waerachtigh leuen mijnder sielen. Och / och
o waerachtige liefde mijns herten / betaelt
ghy voor my aen v seluen sulcken betamelijc-
ken ende soo schoone vereeringhe des lofs / en
danksegghints / by de welche dat mede Jus-
hilere alle de gheschickt heyt des hemels / ende
dat voor het alder grootste ende soertste goet dat
ghy seluer zijt mijnen Godt : om dat ghy van
my die de verworpenste ben van alle de schep-
selen v gheweerdight/bekent/ bemint/ en ghe-
presen te worden: want ghy Godt mijn salich-
maker zijt de heele oozsake mijns salighepts/
ende het leuen mijnder sielen. Och doock in die
weerdigheyt van dien lof soo laet toe dat mijn
siele bestede in v het weynigh merch des geests
smilende inde liefde ws lofs / totter tijdt toe
dat mijn gheest geluckelic tot v weder comine
o Godt. Och doet my sooo verheughen in dit le-

ugly

ven inde ghedachtenisse ws lofs/ dat inde ure
myns doots den dorst ende stercke liefde van
v te sien/ te prys'en/ en met v te zyn/ in my ver-
winne de cracht des doots/ ende ghy seluer in
die benauwtheyt weest my die poortre ende ba-
derlandt/ tot dat ghy my brenght tot de bin-
nenste gldrie des hemelsche leuen: op dat my-
nen gheest ende myn siele inder eeuwigheyt
haet in v verblyde/ Amen.

Daer nae als een tortel-duyue sonder gaeyken
door de vierigheydt om te begheeren het aen-
schouven v ant honichvloeyende aenschijn,
verdvijnnende door teghenheyt ende verdriet
van dit leuen , latende hanghen uvve vloghe-
len der begherten met de Heyliche gherierten
voor den troon Godts, belijdt voor den Heere
uvven Godt dat v herte daer heel is , daer hy
is uvven ghevvensten schadt , ende begheert
van hem eenen gheslückighen uytganck.

Mijn herte heeft ghehanghen daer Godt
mijn leuen wil. Och Jesu beminde bo-
ven alle beminde / ghy zyt het ghetrou leuen
mynder sielen/ ghy zyt het heele quelen myn-
der sielen/v alleen soo dorst myn herte innich-
lyck / v ghenoeghelycke salicheyt / v wonder-
lycke schoonheit/v eerlycke ghedaente/v min-
nelijk wesen / heeft my ghegeuen een soete
wonde / door de welcke my swaer valt te sien
het licht v dese werelt/ het verdriet my myns
selfs/hoe langhe hoe langhe sal ick verlangen
mynen beminde naer v ghenietinghe / ende
het aenschouwen van v minnelijk aenschijn
ghy zyt den dorst mynder sielen/ hemelen aer-
de ende aldat in hen is / schijnt my als eenen
win-

winterschen hijsel. O minnelijck aenschijn is
alleen myn vertroostinge/ende somers solaes
och liefde / liefde / wanneer sal ick van v niet
dese gifte begaest wordē dat myn lichaem van
v gedoor in stof verkeere ende myn siele wede-
rin bloepe in v Godt synen leuende oozspronck/
de supuerste Goddelijcke invloedinghe die soo
soetelyck met haer Godts-formelycke stra-
len uyt den hooghsten troon schynen/die heb-
ben mynen heelen gheest beuanghen / wat sal
doch een blaepken van eenen boom meer ver-
wachten in soo groot eindpeest/deses werels?
Och liefde liefde houdt my mer v maghtighe
handt op dat myn siele doort selue niet en ver-
drincke. Het soet gelijdt van het leuende wa-
ter spzingende uyt sijnen eyghen oozspronck/
heeft myn herte soo sterckelijck bevaughen.
Och tot gheenen tijdt en speeldien liere so sce-
relyck. Dit leuen is my soo slecht gheworden
als eenen droom / och hoe langhe sal ick dese
bedrieghelyckheidt lyden. Och liefde liefde en
ombindt my nopt van uwen vant/ ter tijden
toe dat ghy my leuert aen den eenighen be-
minden mynder herten in sijne soetsten schoot.
Den soetsten reuck vande leuende vrucht die
ghy seluer zijt mynen bysonderen beiminden
heeft mynen gheest van v wech ghenomen:
soo dat my myn lichaē stinkt als eenen mest-
hoop / waer door myn sichten tot v nimmer-
meer op en houdt. Och liefde liefde viamieer
wilt ghy my ombinden vande lichame: op dat
sick ghenierte den beiminden mynder herten son-
der middel/ en niet hem blijue sonder termin.
Deenighe strale ws Godthepts my gegheuen
door v menschen / die verhenght soo wonder-
lyck mynen gheest/ soo dat ick hondert licha-
men

men soude persinaden haestelijck / soo ick dis
hadde/wat meynt ghy dan wat voor genoeg-
ten dat verborghen zyn int ghenieten van sijn
doortienelijcke claeरheyt: Ick soude dypsent
dooden voor niet achten / waer dat ick moghe-
te beschouwen de soeticheydt ws waerhepts/
och liefde liefde handelt ghy met my ghenade-
lück/ende neemt my haest op tot dien fraepen
feestdach/alsoer ick moghte aenschouwen de
glorie van mynen bruydegom den getrouwen
Salichinaker. De volheypdt ws Godtheypdt
die can myn siele alleen versaden / de welcke
ghy v verweerdighet hebt nae vre schapen/een
druppel/mær van ure soeticheydt ingedronca-
ken roost mynen gheest so sterckelyck / dat de
doot my innighlyck soude smaken voor allen
leuen:op dat ick v aenschyn daghelycs moch-
te aenschouwē. Och liefde liefde/ wanneer sulc
ghy myn siele soo verscheyde van het lichaem
dat mynen gheest gheduerlyck in v mynen be-
minsten woone: v mynnelyc omhesen smaeck
soo soetelyck/dat hadde ick dypsent herten sy
souden rasselyck smelten. V leuende kussinghe
die verdrinckt myn leuen in v ende sy knoopt
vastelyck myn sinnen aen v. Hoe gheerne/hoe
gheerne soude ick doot crijten op dat ick vol-
maectelijck moghte doorgaen den vloet ws
Godtheypdt: Och liefde liefde / och oft ghy in
my volmaecte v feestelijcke bruyloften / dat
mijn siele ghenomen ijt dit dal der ellendiche-
heit als een druppel vande zee/ alsoo sy oock
verkondē moghe morden in hare oorspronck.
Och soetsten Jesu/ den beminste mynder her-
ten/ en mynen eenighen upvertezen bouen al
dat beminde tan worden / weest ghy mynen
heypdtina in dese ellendicheydt: op dat ick myn
daghen

dagen slupte in uwen los. Och Jesu myn soete liefde weest ghy den toevhicht vande arme bruyt die sonder v niet eyghens en heeft noch enigh goede. Weest haeren stier-man in dese groote zee/ende een vertrouostinghe in het vree. selijck tempeest des doots/gheest myn de hande van v goedertierenheit/ende weest ghy seluer den stock myns sterckhepts: op den welcken ich soo vastelijck steune o den soeten verlosser mynder sielen / dat voort aenschijn ws aensichts te niete gebroght worden alle de bedrieghelyckheden ende dertelheden mynder hijanden. Och Jesu mynen getrouwien vriend/laet den afgrond van v wijdvloepende vermertigheyt myn een sekerste hauē/ door de welcke ik ontslope de vreeselijcke opsprionghen van allen myn hijanden / en weest ghy seluer dan myn sekerste loopplaetsie/inde welcke ich blydelijck sitten magh/ myt de gebanekenisse van allen quaedt. Och Jesu myn soete hope laet v Goddelijck herte (het welck om myn liefde wil is gheborsten gheweest/ ende open staet altydt voort alle de sondaers) myn eerste toeblucht myt het lichaem / alwaer dooz den afgrondt vande oneindelijcke liefde in een oogenblick verslonden worde al het ghene dat ich beminde / op dat ich/ o mynen beminden myns herten gaen magh met v aende heimelschen dans sonder enigh beletsel. Och Jesu myn eenighe salighedt/mynen salighmaker en mynen Godt/sepndt my in myn ultieme de ghetrouste hulperse Maria v hem inde Moeder de schoone sterre des zees: op dat ic int aenschouwen vande blinckenden dageract haers glorieus aenschijns bekennic/dat ghy die Sonne des rechtveerdichepts door de claeerheit ws

lichts ghenakende zijt mynder sielen. Och he minde bouen allen beminden/ ghy weet de bes gheerten mynder herten/ want ghy zijt alleen het versuchten mynder sielen. Och dan comt haester / op dat ick inde tegenwoordigheyt ws minnelics aenschijns alle de smerten myns herten r'sameutlyck verghete. O liefde liefde slaeet gade de ure myns uytgancks/ en segeltse met uwen seghele op dat onder v getrouwne bewaernisse uyt myne groote goethz (op de welcke ick steune) my niet en magh deeren / toont in mynen uytganck so sterckelick v soete wijs hept / ende versterkt myn ellendighe siele/ op dat inder ewicheyt in haer blincke uwe alte grooten bermhertigheyt / die ghy o schoonen Coninck in haer gebracht hebt/ dooz v seluen/ soo in myn leuen als in myn doot / verteert dan alle myn crachten in v cracht ende verdrinckt my inden afgrondt ws Godtheydts dooz v bermhertigheyt/ alwaer my versade/ vermaake / en vervulle het Conincklike aenschijn Jesu den beminden mynder herren in v glorie / Amen.

Beueelt hier wederom uwen uytganck aen Gode ende het eynde vvs leuens: op dat hy sy uven medewercker in alles, ende beschicke den uytganck vvs leuens ende stelle nae sijn bermhertigheyt segghende dit ghebedt.

Mijn Heere mynen Godt mynen soeten Schepper/ende verlosser/ inden welcken alleen myn herte heeft ghehoopt/ inden welcken ich gheloofst hebbe. Dien ick heleden hebbe/o bloeyende blomme des Godtheyts/ over sprenghet my niet den dauwe van v blominige mensc

menschept: op dat inde druppinge van v heylige liefde ende soetichept myn siele haer verblyde vergherende het quaet van dit ballinckschap / ende voortvloeghende wasdommen van alle deughden / in v de voornamste peerle ende blomme der deughden met v de ballinckschap van dese ellendighedt saechtelyck draeghende / ende verduldelyck doende in allen tribulatiën/benautheden/ en persinghen. Mijnen Godt mynen Coninc/die zyt int heyligh int welck myn leuen is verborghen met mynen Jesu/siet v supnier genoechte die zyn ouer my ouerghebloede / nu ben ik van my in v verlozen/ ende leuende ben ik vergaen / ende nu waer sal ik gaen sonder v/ en inden hemel noch inder aerden en kenne ich nu niet sonder v myne Godt/ den lof van Israhel die woont int heyligh/ inden welcken ich ben / roere/ en leue. In v alleen soo betrouwte ich / in v soo is myn herte wyt gemaect: want ghy zyt myn heele ende eenighe blyschappe / ende alle myn wenschen/ de straele van v licht die heeft wacker gemaect mynen slapenden gheest / och wanneer sal myn siele verlonden worden inde leuende riuiere van v soetste ende ewighe gheneitinge? wanneer sal den ouerbloede der liefden met hem nemen mynen gheest/ ende in v wederom gheuen/ om te sien v honichbloeden de aenschijn? Godt myns leuens en den oorspronck myns salichepts ende den ontfanger mynder sielen/ sonder den welcken ich niet en ben noch wete/noch en vermagh/noch deuge tot den welcken ick alleen hope/ tot den welcken ick wensche te comen / wiens leuen is te aensien v bloedende genoeghlycke aenschijn aenden welcken ick inder eeuwighept onverschey-

schepdelyck wil aenhanghen / met gansche
herten / siele en cracht : och heplight ghy myn
wesen/ende myn leuen tot uwen lof alleen/ en
glorie/dat in alle gedachten woorden/ en were-
ken / ende alle de veroertselen mynder sielen/
het merch myndet sielen en alle de cracht ende
wesen myns lichaems/ vol van liefden en be-
minninghe b prijs en glorificere/ ende laet dit
ouer my veroerten den afgrondt uwer verin-
hertigheyt : dat te weten myn siele behooondt
den kercker des lichaems / seet wenshende/
blakende en hÿghende naer b Godt de leuende
fonteyne / en dat sy is ellendigh in dese inwoo-
ninghe / niet werende haerten inganck en upt-
ganck/ en dat alleen dat ghy Dader der verin-
hertigheyt niet en versmaeft het wreck uwer
handen/ ende aensiet doch niet het selue inghe-
wâr uwer verinhertigheyt myne inwoonin-
ghe / waer mede dat ghy medelyden ouer my
ghehadt hebt als ghy vrypendertich iaren b ge-
weerdight hebt te onder-soekē dit selfste val-
linischap / ghelyck ghy mynder ghenadigh
gheweest hebt/ als om my te verreygen/ b soet-
ste herte dooz de liefde aent crups is gebroken
gheweest. Och o saligste leuen mynder sielen
weest ghy myn triomphe ende victorie in alle
myn becoinge: en myn verdult in alle cranc-
heden: ende in allen tribulatiën myn vertroos-
singhe: in allen ghepeps / woordt/ en wreck/
myn ineyninghe/ myn beghinsel/ myn eynde
ende myn volmakinghe/ en myn heylighma-
kinghe in allen myn leuen: ende myn volher-
dinghe in lauchmoedicheydt/ int verwachten
des eynde van eenen goeden strijd. Och o myn
schoone erfenisse/ ende het bestie deel myn-
der sielen/tot het welcke alleen strect myn ver-
Jan.

langen/ en myn hope:wilt ghy inde ure intjns
uigtants alle dinghen beschicken en bestellen
naer v goedertierentheyt en genade: op dat het
vendel van v weerdighste Crups my zp alsdan
een vast beschutsel tegen de laghen des vijants
ende de beste wapenen / v victorieuste passie.
De naghelen ende de lancie my zijn de voorze-
kerste en ghewisse schichten/ tegen dypsent des
vijants bedrieghelyckheden: op dat onclingele
met v triumphante ende beminnende doot/ en
gheteekent dooz de vercrisgninghe van v dier-
baer bloet / ghy mynen leydtman zjiade ende
mynen teek kost/ick byz dooz-treden door het en-
ghe gat des doots/ ende van myn saligheyt en
wilt my niet verlaten / maer versthijnt my
met v ghenaede/ ende bermertigheyt: op dat
ick v aensicht aen aensicht aenschouwe myne
Godt ende beminder / die my tot v ghescha-
pen hebt/daer o ontfanger misundet sielen my-
nen beminden Jesu/ soo toont my inden spie-
ghel der openbaerder beschouwinge / de glorie
ws Godtheys: op dat mynen Cheest en siele
verbult worden met ilwen genoechelijcken en
blinckenden lof / en myn hette blinde zp inder
ewigheyt in v o myn soete saligheyt. En myn
enighe die ghy verlost hebt laet die verblijden
ende goeden ws hups/ver gemaecti zjiude met
het merchelijck ver vant ghenieten van v ho-
nichvloedende aenschijn/ende bly ghemaeckt/
ende verheught ouer de menigte der laghen/
ende stricken des vleesch/ des duiuels / en des
werels / ende enghicheyt des doots die sy ont-
haen heeft/ ende ouer v o myn soetste deel ende
saligheste leuen / die sy besitten sal daer ghy in
my/ende ick in v door eene ewige liefde v aen-
hanghende onuerschepdelyck ouer alle de goe-

den die ghp my gedaen hebt prijs althyt uwen
naem: want ghp zijt den Godt mijns leuen
den verlosser en bemand mijnder sielē/ Ame.

Begheert hier vande Heere de benedictie ende be-
uestinghe sijnder liefden, tot dat ghy comt
tot sijn beschouwinghe.

Godt vereenighende liefde mijnder herten
liefde/los/ en iubileringhe mijns gheestis/
mynen Coninck ende mynen Godt mijne be-
minden onder duysenden uptuercoren/den ge-
noechelijckste hrypdegom mijnder sielen/Hee-
re Coninck der crachten dien alleen mijn her-
te bemandt behaeght en begheert / och o liefde
weest ghp my daer-en-tusschen het houwelijcs
goet vol van ghebenedijdinge der Goddelijcker
soeticheydt met voso moet mynen gheest aen-
hangen met eenen adem / met eenen wille met
eene liefde/ter tydt toe dat ic inder eeuwigheit
met velen gheest worde. Ghy seluer bierighe
liefde weest my een werckelijcke leuende soete
ende onstekende gebenedijdinghe in dese mijne
wandelinghe: op dat myn siele ende alle mijne
cracht en wesen onuytblusselijcke brande / ge-
lych een ghensterken inde blamme van v be-
minninge/ ghy selue o leuende liefde weest ghy
mijn volmakende ende voleynende ghebene-
dijdinghe / mijn siele makende als een weerdli-
ghe brupt om v int ghemoeit te comen: op dat
alle myn leuen in v liefde beschickt/ende myn
doot in v (o mijn salighste leuen) door de le-
wendicheyt des gheloofs/hope/ende liefde heel
volmaect zynde/ en weerdelyck bereydt zyn-
de met alle de kerckelijcke sacramenten / en
alle myn crachten in uwien dienst te niet ghe-
daen

daen zynde / ende alle myn inghewant ends
merch dooz v lie sde verdort zynde / myn siele
achtergelate hebbende het pack des lichaems/
v o mynen soeten beminder volghe/ bly zynde
gherust/ende hz/ tot de binnenste vertucheden
ende lustigheden der Heyligher Dyrbuldighz/
alwaer alle myn sonden dooz v goedertierent-
heit vergeuen / ende alle myn misdaet verbor-
ghen/ onder v onwerdeerlycke liefde / en myn
verlozen leuen met allen sijn verballinghen/
dooz v (o ryscke liefde) met de volmaecste han-
teringhe van mynen Jesu wederom op ghe-
recht zynde : hier myn siele quelende en haer
uytdrooghende dooz de teghenheyt van dit le-
uen/daer in v o leuendigh makende liefde ver-
songende als een adelaer vernieuwt haer ver-
henghe: blyde zynde ende verheugende ouer d
honichbloepende aenschijn/ gelijck een die ge-
bonden heeft ende nu houwende aenbeert de
onevndelycke blijschappen des ewich leuens
de welcke sy besitten sal in der ewicheyt. O
liefde Godt Amen.

De seuenste

Deffeninghe van de voldoe- ninghe der sonden/ende berep- dinghe ter doodt.

Aenmerckt dat in dese offeninghen de bemin-
dende siele gheeft Godt haeren eenighen bemin-
den veel verscheyden namen , ende noemt hem
dicwils haer liefde, wijsheyt, waerheyt, peys, &c.
Ende dat door stouticheydt vande innighste ghe-
meynschap oft vrijheyt met hem. Laet dan door